Ankenævnet for Forsikring

904/12

Den 3. december 2012 blev i sag nr. 82.399:

xxxxx xxxxxxxx
xx xxxxxxxxxx xx
xxxx xxxx

mod

AP Skadesforsikring,
Aktieselskab
Østbanegade 135
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har ulykkesforsikring i AP Skadesforsikring, Aktieselskab. Hun klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde forsikringsdækning i forbindelse med et anmeldt ulykkestilfælde.

Klageren pådrog sig omfattende brandsår ved en ulykke den 7/8 2010 i forbindelse med påfyldning af bioethanol på en brændeovn. Selskabet har afvist at yde forsikringsdækning med henvisning til, at klageren har udvist grov uagtsomhed.

I sin klage til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

> "Min klient opholdt sig i virksomheden ... i forbindelse med, at hun senere skulle ansættes i virksomheden. Hun skulle se arbejdspladsen an og var naturligvis indstillet på at hjælpe til med almindelige gøremål i virksomheden. Hun troede, at brændeovnen var gået ud, idet der ikke var åbne flammer i ovnen. Dette var årsagen til, at hun ville påfylde bioethanol på ovnen.
> ...
> Det fremgår af politirapporten, at hun var 100 % sikker på, at der ikke var ild i ovnen, og at det var tydeligt at se, når ovnen var tændt, da der så var ca. 10 cm høje flammer. Hun havde ikke fået nogen information om anvendelse af en speciel dunk ved påfyldning og havde i øvrigt tidligere påfyldt bioethanol på ovnen på tilsvarende vis.
> Der er ikke udvist grov uagtsomhed i forbindelse med ulykken."

Ved brev af 1/5 2012 til nævnet har selskabet hertil bl.a. bemærket:

"AP Skade modtog den 27. januar 2011 en skadeanmeldelse fra [klageren] **(bilag …)**. Ved beskrivelsen af ulykkestilfældet anfører [klageren]: '*Jeg var ved at fylde bioethanol på en biopejs og en flamme fik dunken til at eksplodere.'*

AP Skade har ved vurderingen af, at [klageren] har handlet groft uagtsomt blandt andet lagt vægt på følgende. Markeringerne i det følgende er foretaget af undertegnede.

Det fremgår af politirapporten **(bilag ...),** at '*Gerningsundersøgelsen viste, at der på stedet havde været en mindre brand, da der lå en udrullet brandslange samt en masse vand på gulvet. Der var flere stede[r] på gulvet bloddråber. Man kunne på gerningsstedet se at der havde været ild i flere af tingene, som stod ud for og omkring bioovnen. Der lå på stedet en* ***10 liters plastikdunk, hvori der havde været bioethanol.'***

Politiet afhørte i forbindelse med ulykkestilfældet en række vidner, herunder ... Denne forklarede 'at han sad og så ind gennem glasdøren til møbelforretningen. [Klageren] som er ansat i møbelforretningen, kom med en dunk med bioethanol, og hældte det på en bioovn, som var **tændt. Dette bevirkede,** at der skete en stor eksplosion.'

Videre blev ..., der var ansat i butikken afhørt. ... oplyste, at '*Den tilskadekomne ansatte, var lige startet og* ***havde fået instruks*** *i at betjene bioovnen, og om* ***hvordan*** *påfyldningen af bio-ethanol skulle ske.*

... afgav ligeledes forklaring: '*Afhørte forklarede, at han stod i den vestlige ende af møbelforretningen, og så på møbler da den ansatte,* [klageren]*, tog en dunk med bioethanol, og gik hen til en* ***brændende*** *bioovn. Hun ville* ***tydeligvis*** *påfylde brændsel* ***imens ovnen var tændt.*** *Da hun begyndte at hælde bioethanol på ovnen, skete der en eksplosion i lokalet.* ***Dette bevirkede*** *at den ansatte,* [klageren] *blev slynget rundt, imens dunken med bioethanol ligeledes blev slynget gennem luften, så brændende ethanol ramte en mand, som stod 1½ meter ved siden af hende.* ***Dette medførte,*** *at manden og den ansatte begge blev forbrændt.'*

... forklarede, *at 'han stod og kikkede på møbler i møbelforretningen da den ansatte,* [klageren]*, kom med en dunk med brændstof til en bioovn. Bioovnen var* ***tændt,*** *der var* ***åbne flammer*** *inde i ovnen. Han forklarede, at han stod med siden til ovnen, ca. 1½ meter fra de åbne flammer. Han forklarede, at han* ***så*** *ud af øjenkrogen, at den ansatte begyndte at påfylde bioethanol på bioovnen* ***imens der var åbne flammer*** *i ovnen.*

Om ulykkestilfældet oplyser [klageren], at *'Hun kunne ikke huske, om ovnen var varm, men det var den muligvis... Afhørte* ***havde fået instruktion*** *i, hvordan man fyldte ethanol på ovnen, men* ***mente*** *ikke hun havde fået oplyst, at ovnen skulle være kold inden påfyldning... Afhørte tilføjede, at ovnen blev meget varm, når den havde været tændt.'*

[Klagerens] advokat sår i brev af 13. marts 2012 **(bilag ...)** tvivl om troværdigheden af vidnet ...'s forklaring, idet han så ulykken gennem en glasdør. Hertil skal det anføres, at en glasdør ikke synes som en forhindring ved iagttagelse af et hændelsesforløb, ligesom vidnets forklaring enslydende understøttes af to andre vidner. Politiet har dertil heller ikke ved afhøringen fundet anledning til at stille spørgsmålstegn ved forklaringens troværdighed.

Ud fra ovenstående kan det udledes, at de tre og eneste vidner til ulykkestilfældet, enslydende, uafhængigt og i direkte forlængelse af ulykkestilfældet fortæller, at ulykkestilfældet indtraf idet [klageren] påfyldte bioethanol på en brændende bioethanolovn med åbne flammer. AP Skade finder ikke anledning til at betvivle de tre vidners forklaringer, og lægger således til

grund, at ulykkestilfældet fandt sted, idet [klageren] påfyldte bioethanol med en 10 liters dunk på en brændende bioethanolovn med synlige flammer.

[Klagerens] advokat gør i brev af 13. marts 2012 **(bilag ...)** yderligere gældende, at det faktum, at der ikke er rejst tiltale mod [klageren] i henhold til beredskabsloven for uforsigtig omgang med ild understøtter, at [klageren] ikke har handlet groft uagtsomt.

I henhold til bekendtgørelse om brug af åben ild og lys' § 11, stk. 5 gælder, at 'Til optænding af griller og ildsteder skal der anvendes elektrisk grilltænder, papir, optændingsblokke eller lign. optændingsvæske må kun benyttes, såfremt griller eller ildsteder er **kolde...'**

... politi har i brev af 30. december 2010 **(bilag ...)** til Arbejdsskadestyrelsen oplyst om årsagen til den manglende bødetilkendelse *'Det er politiet[s] indstilling, at* [klageren] *ikke skal have en bøde - har fået **straf nok!'*** Det kan således udledes, at [klageren] i henhold til politiets opfattelse har overtrådt bekendtgørelse om brug af åben ild og lys' § 11, stk. 5 og dermed haft uforsigtig omgang med ild. Politiet har imidlertid valgt ikke at give [klageren] en bøde, idet politiet finder, at de konsekvenser ulykken har medført for [klageren], er straf nok.

Der foreligger enighed om, at [klageren] er blevet instrueret i, hvorledes påfyldning af bioethanolovn foregår. Ved en forespørgsel til [klagerens] arbejdsplads ..., hvor ulykken indtraf, har AP Skade modtaget følgende beskrivelse **(bilag ...):** ***'****Man må ej heller påfylde Ethanol igen før ovnen har haft mulighed for at afkøle 15-20 min. efter den er gået ud, og man checker altid, at den virkelig ER slukket. Ligeledes benytter man altid 1 liters dunke til påfyldning. Til optænding bruges en lighter el. lange tændstikker, ligesom man ville bruge til at optænde en grill el. pejs.'*

AP Skade har ud fra ovenstående vurderet, at [klageren] har handlet groft uagtsomt ved den udviste adfærd. Det indebærer en indlysende fare for den faktisk indtrådte skade, når [klageren] med en 10 liters dunk påfylder bioethanol på en brændende bioethanolovn, der er varm og med synlige flammer. Dette ikke mindst med det faktum in mente, at [klageren] var blevet instrueret i at påfylde ovnen og havde gjort det flere gange tidligere. Yderligere har [klageren] overtrådt bekendtgørelse om brug af åben ild og lys' § 11, stk. 5, hvilket ydermere understøtter karakteren af den grove uagtsomhed. [Klageren] har tilsidesat åbenlyse sikkerhedsforskrifter. Det er alment kendt, at man ikke må benytte brandbare væsker ved siden af åben ild, og at disse skal behandles med størst mulig forsigtighed grundet eksplosionsfare. Således kan det lægges til grund, at hovedårsagen til skaden er [klagerens] adfærd, hvor hun med en 10 liters dunk påfylder bioethanol på en brændende bioethanolovn, og at denne adfærd kan tilregnes [klageren] som groft uagtsomt.

Ud fra ovenstående fastholder AP Skade, at [klageren] har handlet groft uagtsomt, hvilken adfærd er undtaget for forsikringsdækning i forsikringsbetingelserne. AP Skade fastholder derfor afslaget på udbetaling af forsikringssum ved ulykkestilfælde."

Klagerens advokat har i brev af 7/6 2012 til nævnet hertil bl.a. anført:

"Det anføres, at det skulle være groft uagtsomt, at min klient har påfyldt ovnen med en 10 liters dunk. Der henvises til, at arbejdsgiver nu har oplyst, at der anvendes en 1 liters dunk. Det er korrekt, at arbejdsgiveren efterfølgende er gået over til at anvende 1 liters dunke, og at påfyldningsdunkene nu også bliver leveret som 1 liters dunke. Det var imidlertid ikke tilfældet på skadetidspunktet, hvor der anvendtes en 10 liters dunk, der stod på kontoret, og som min klient hentede i forbindelse med påfyldning. Det var denne dunk, hun var blevet in-

strueret i at anvende i forbindelse med påfyldningen, og som også normalt blev anvendt på dette tidspunkt. Som følge af skaden har man ændret praksis.

For så vidt angår henvisningen til afhøring af ..., bemærkes, at de stedlige forhold er således, at der er et restaurationslokale til den ene side. Herefter en mellemgang med glasdør både ind til restaurationslokalet til den ene og på den anden side af mellemgangen en glasdør i til møbelforretningen. Det er usandsynligt, at afhørte ... har kunnet se noget som helst inde fra restaurationen, og når det i afhøringsrapporten er angivet, at bioovnen var tændt, er der tale om efterrationalisering, idet man jo efterfølgende blev klar over, at ovnen havde været tændt.

Der er som ovenfor anført ikke en direkte glasdør mellem restaurationen og møbelforretningen, men derimod en trappeopgang med en mellemgang blandt andet med indgang til et toilet m.v., og møbelforretningen ligger således på den anden side af denne mellemgang.

Som det fremgår af politirapporten, har vidnet ... oplyst, at han hørte et brag, men han har altså ikke oplysninger om, hvorvidt ovnen var tændt eller slukket på tidspunktet for påfyldningen.

Som det fremgår af afhøringsrapporten af ..., har heller ikke han set selve ulykken men oplyser, at min klient har modtaget instruktion i påfyldning. Det er korrekt, men som ovenfor nævnt med en 10 liters dunk, som stod på kontoret til samme brug.

Under alle omstændigheder ligger det fast, at min klient naturligvis ikke ville have foretaget påfyldning af ovnen, såfremt hun havde set, at der var flammer i ovnen. Hun nævnte netop til kunden, at hun ville hælde bioethanol på, så kunden kunne se, hvordan den skulle brænde.

I forhold til spørgsmålet om tiltalerejsning og bøde er det naturligvis ikke op til politiet at vurdere, om folk har fået straf nok. Anklagemyndigheden må vurdere sagen ud fra sagens omstændigheder og de pågældende regler. Det fremgår klart af ... Politis afgørelse af 8. marts 2011: 'Jeg har endvidere besluttet, at der ikke rejses tiltale mod [klageren], idet jeg ud fra en vurdering af sagen ud fra de forskellige forklaringer ikke mener, at der er beviser i sagen til, at den domstol vil finde [klageren] skyldig.'

Det ligger således fast, at der i forhold til den strafferetlige vurdering ikke har været dokumentation for uforsigtig omgang med ild.

Som nævnt er det ikke op til politiet at vurdere, om de mener, at folk i forvejen har fået straf nok. En eventuel domfældelse kan også have betydning for andre skadelidtes krav, eksempelvis i forhold til en ansvarsvurdering, og politiet og anklagemyndigheden må derfor behandle sagen ud fra de objektive oplysninger, hvilket er det, politiet har gjort ved at henlægge sagen."

Ved brev af 23/7 2012 til nævnet har advokaten endvidere anført:

"For så vidt angår vidnet ... bemærkes, at restaurationslokalet ikke blot er adskilt af forretningslokalet med en glasdør.

Man kommer op til restaurationen og forretningslokalet af en trappe. Herefter er der en mellemgang, hvor man til højre går ind i restaurationen og til venstre hen ad en lille gang, der fører hen til forretningslokalet. På denne gang ligger garderobe og også et toilet.

Udover glasdøren er der derfor yderligere et gangareal og en almindelig dør ind til forretningslokalet, hvorfor der må rejses betydelig tvivl om, hvad et vidne inde fra restaurationen kan have set i forhold til ovnen.

Fra den vestlige ende af møbelforretningen, kan man heller ikke se ovnen og ...'s forklaring er derfor også et udtryk for væsentlig efterrationalisering i forhold til skaden.

Under alle omstændigheder må det lægges til grund, at min klient på skadestidspunktet sagde til de personer, der rent faktisk stod og kiggede på ovnen,: 'Nu skal jeg tænde den, så I kan se, hvordan den ser ud, når den er tændt.' Der var ingen bemærkninger hertil.

Det fastholdes, at min klient ikke har handlet groft uagtsomt i forbindelse med påfyldning af bioethanol."

Om afhøring af klageren den 29/12 2010 fremgår af politirapporten bl.a.:

"Afhørte oplyste til sagen, at hun var ansat nævnte sted som salgsass./m.v., og at hun den pågældende dag mødte på arbejdet ca. kl. 1130.

Omkring uheldstidspunktet bemærkede hun nogle kunder der stod i butikken og så på en bioethanol ovn/pejs, hvor ilden var gået ud. Forretningen havde sådanne ovne/pejse til salg.
Afhørte gik derfor på eget initiativ ud og hentede ethanol, der var i en plastikdunk, og ville tænde ovnen igen, da det er et fint 'blikfang' for kunder, når ovnen er tændt. Afhørte vidste ikke hvor længe ovnen havde været gået ud. Hun kunne ikke huske, om ovnen var varm, men det var den muligvis. Afhørte kunne huske, at hun lige var begyndt påfyldning, da en stor stikflamme slog ud og ramte afhørte i hovedet. Afhørte holdt hænderne op foran ansigtet, og hun kan huske, at hun fik hjælp af andre personer, der sprøjtede vand på hende indtil ambulancen ankom, og kørte hende til ... Sygehus, hvor hun blev lagt i koma og senere overført til Rigshospitalet.

Afhørte oplyste, at forretningen solgte nævnte bioethanol ovne, fabrikeret i Tyskland under navn 'Eisenfrank'.
Afhørte havde fået instruktion i, hvordan man fyldte ethanol på ovnen, men mente ikke hun havde fået oplyst, at ovnen skulle være kold inden påfyldning. Afhørte havde ikke set en instruktionsbog vedr. omhandlede ovn/pejs.
Afhørte havde tidligere nogle gange fyldt ethanol på nævnte ovn, når den var gået ud. Hun kunne ikke oplyse, om ovnen da havde været kold, men det var sikkert, at der ikke havde været ild i ovnen, når hun fyldte ethanol på, 'så dum var jeg da ikke' udtalte afhørte. Afhørte tilføjede, at hun var helt klar over, at man ikke kommer brændbart væske på åben ild. Det var tydeligt at se, når ovnen var tændt, da der så var ca. 10 cm høje flammer.
Afhørte oplyste, at hun havde benyttet samme fremgangsmåde som tidligere, da uheldet skete.

Afhørte blev nu foreholdt vidneforklaringer, at der havde været ild i ovnen, da hun fyldte ethanol på. Afhørte oplyste, at hun var 100 % sikker, at der IKKE havde været ild. Hun kunne ikke give nogen forklaring på årsagen til uheldet. Det kunne måske være, at ovnen havde været varm.

Afhørte tilføjede, at ovnen blev meget varm, når den havde været tændt.

Afhørte oplyste, at hun var blevet udskrevet fra Rigshospitalet den 17. december 2010. Hun var blevet 37% forbrændt på kroppen, mest på overkroppen, arme og hals. Hun kunne stadig ikke løfte sine arme, eller bruge sine hænder.
Afhørte kunne intet oplyse om hvornår hun igen kommer i arbejde. Hun gik dagligt til fysioterapi, og får hver dag hjemmehjælp."

Af brev af 30/12 2011 til Arbejdsskadestyrelsen fra politiet fremgår bl.a.:

"Hermed fremsendes efter skriftlig anmodning kopi af rapportmateriale vedr. en arbejdsulykke den 070810 hos ... Sikkerhedsstyrelsen har efter anmodning fået fremsendt fotos af den omh. ovn og ønsker ikke yderligere oplysninger i forbindelse med uheldet.
Det er politiets indstilling, at [klageren] ikke skal have en bøde - har fået rigelig straf!"

I brev fra Arbejdstilsynet til politiet af 25/2 2011 hedder det bl.a.:

"Efter en konkret vurdering af de foreliggende oplysninger i sagen, finder Arbejdstilsynet, at der i sagen ikke foreligger tilstrækkeligt bevis for en strafbar tilregnelse, hvorfor Arbejdstilsynet ikke ønsker at anmode om tiltalerejsning mod virksomheden for overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen.
Arbejdstilsynet vil herefter ikke foretage yderligere i sagen."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**§ 23. INGEN DÆKNING**
...
Stk. 3. Herudover giver forsikringen ikke ret til dækning for:
...
f. Følgevirkninger af handlinger som forsætligt eller ved grov uagtsomhed er forårsaget af den tilskadekomne, herunder selvmordsforsøg samt eventuelle følger heraf. Dette gælder uanset den tilskadekomnes sindstilstand ved fremkaldelsen af ulykkestilfældet."

Nævnet udtaler:

Nævnet finder, at det kræver en nærmere bevisførelse om de konkrete omstændigheder vedrørende ulykken, for at det kan afgøres, om klageren har udvist grov uagtsomhed. Bedømmelsen heraf er således efter nævnets opfattelse afhængig af, hvilken instruktion klageren har fået om betjeningen af brændeovnen, og af, hvor tydeligt det fremgik, at ovnen var tændt. En sådan bevisførelse kan ikke ske for nævnet, men må foregå ved domstolene. Nævnet må derfor i medfør af vedtægternes § 4 afstå fra at afgøre sagen.

7. 82.399

Herefter

b e s t e m m e s :

Nævnet kan ikke afgøre sagen.

Marianne Højgaard Pedersen
formand